

## RUT KÖNYVE

### 1. fejezet

Noomi sorsa Móáb országában

1 Valamikor a bírák korában történt, hogy éhínség tört ki az országban. Ezért egy férfi a feleségével és két fiával a júdai Betlehemből Móáb földjére költözött. 2 Elímeleknek hívták. Feleségének Noomi, két fiuknak Mahlón és Kiljón volt a neve. Efrataiak voltak a júdai Betlehemből. Onnan érkeztek Móádba, ahol letelepedtek. 3 De Elímelek, Noomi férje meghalt, és az asszony magára maradt két fiával, 4 akik móábi lányokat vettek feleségül. Az egyiket Orpának, a másikat Rutnak hívták. Vagy tíz évig laktak ott. 5 De meghalt a két fiú, Mahlón és Kiljón is, így az asszony fiai és férje nélkül maradt.

Noomi visszatér Betlehembe, Rut vele megy

6 Aztán útra kelt két menyével, hogy hazatérjen Móáb földjéről, mert ott úgy hallotta, hogy az Úr segített a népén és ellátta kenyérrel. 7 Elindult a helyről, ahol addig éltek, és két menyé is vele. Ahogy mentek az úton, hogy visszatérjenek Júda földjére, 8 Noomi így szólt hozzájuk: – MenjeteK vissza anyátok házába! Bánjon veletek az Úr olyan szeretettel, amilyenel ti bántatok halottainkkal és velem. 9 Adja az Úr, hogy mindketten békére leljeteK leendő férjeteK házában!

Megcsókolta őket, mire elsírták magukat.

10– Inkább visszatérünk veled a népedhez – felelték neki.

11 – Vissza kell fordulnotok, lányaim! – válaszolta Noomi – Minek jönnétek velem? Foganhatnak még fiúk a méhemben, hogy férjeitek legyenek? 12 Forduljatok vissza, lányaim! MenjeteK! Én már öreg vagyok ahhoz, hogy férjem legyen. De ha azt mondanám, hogy van még remény, és még ma éjjel férjhez mennék, és fiaim születnének, 13 vajon várnátok rájuk, míg felnőnek? Vajon nem mennétek addig férjhez valaki máshoz? Nem, lányaim. Nagyobb keserűség ez nekem, mint nekteK! Próbára tett az Úr.

14 Újra elsírták magukat. Végül Orpá megcsókolta anyósát. De Rut belekapaszkodott.

15 Noomi így szólt hozzá:

– Látod, a sógornőd is visszatért népedhez és isteneihez. Te is menj vele vissza!

16 – Ne kényszeríts, hogy elhagyjalak, hogy hátat fordítsak neked! Ahová te mész, oda megyek én is. Ahol te megszállsz, ott szállok meg én is. Néped az én népem, a te Istened az én Istenem. 17 Ahol te meghalsz, ott halok meg én is! Ott leszek eltemetve! Úgy bánjon velem az Úr most és ezután is, hogy csak a halál választ el tőled! – felelte Rut.

18 Noomi látta, milyen elszántan vele akar menni. Nem győzködte tovább.

19 Kettesben indultak el Betlehem felé. Amint odaértek, az egész város felbolydult miattuk. Az asszonyok így kiáltoztak: „Tényleg Noomi az?”

20 De ő így szólt hozzájuk:

– Ne nevezzeteK Noominak, hívjateK Máraának! A Mindenható nagyon megkeserített. 21 Mindenem megvolt, amikor elmentem innen, és kisemmizve hoz vissza az Úr. Miért hívtok engem Noominak? Hiszen az Úr megtört engem, bajt hozott rám a Mindenható.

22 Így tért vissza Noomi menyével, a móábi Ruttal Móáb földjéről. Épp akkor kezdték aratni az árpát, amikor megérkeztek Betlehembe.

## 2. fejezet

Rut kalászt szed Boaz szántóföldjén

1 Volt egy rokona Noominak a férje ágán. Egy igen jó módú és bátor ember Elímelek családjából. Boaznak hívták.

2 Egy napon a móábi Rut így szólt Noomihoz:

– Hadd menjek ki a mezőre kalászt szedegetni valaki után, aki megengedi!

– Menj csak, lányom! – felelte neki Noomi.

3 El is ment, és a mezőre érve szedegetni kezdte a kalászt az aratók után. Történetesen épp Elímelek rokona, Boáz földjén.

Boaz szeretettel bánik Ruttal

4 Éppen akkor ért oda Boaz Betlehemből. Köszöntötte az aratókat:

– Az Úr legyen veletek!

– Áldjon meg az Úr! – felelték.

5 Aztán Boáz megkérdezte attól a fiútól, aki az aratókra felügyelt:

– Ki ez a fiatal nő? Kihez tartozik?

6 – Egy móábi nő, Noomival jött vissza Móáb földjéről – felelte a fiú. 7 – Azt kérte, hadd szedegesse és gyűjtögesse a lehulló kalászt az aratók után. Ezért jött ide, és talpon van reggel óta, alig pihent egy keveset a házban.

8 Akkor Boaz így szólt Ruthoz:

– Hallgass ide, lányom! Ne menj más mezőre szedegetni, ne menj el innen, hanem maradj szolgálólányaimmal! 9 Figyeld a mezőt, ahol aratnak, és haladj a nyomukban! Megparancsoltam a szolgálóknak, hogy ne bántsanak, és ha megszomjazol, menj a korsókhoz, és igyál abból, amiből a szolgálak merítenek.

10 Rut meghajolt, arca a földet érte.

– Mivel nyertem el jóindulatodat? – kérdezte Boaztól. – Hogy lehet, hogy idegen létemre ilyen jószívvel vagy hozzám?

11 – Részletesen elmesélték nekem, hogy mi mindent tettél anyósodért férjed halála után – felelte Boáz. – Hogy elhagytad apádat és anyádat, a szülőfölded, és hogy eljöttél egy olyan néphez, melyet korábban nem ismertél. 12 Jutalmazza meg tetteidet az Úr! Legyen bőséges jutalmad az Úrtól, Izrael Istenétől, akinek szárnyai alatt menedéket kerestél!

13 – Milyen jóindulatú vagy hozzám, uram! Megvigasztaltál, és kedvesen szóltál hozzám, akár szolgálólányodhoz, pedig még csak az sem vagyok! – felelte Rut.

14 Az evés idején Boáz odaszólt hozzá:

– Gyere közelebb, vegyél a kenyérből, és mártogasd a falatot az ecetbe!

Odaült hát az aratók mellé. Boaz pörkölt gabonát készített neki, ő pedig evett, míg jól nem lakott. Még maradt is az ételből.

15 Aztán fölkelt, hogy tovább gyűjtögesse. Boaz pedig megparancsolta szolgálóinak:

– Hadd szedegessen a kévék között is, nehogy kigúnyoljátok érte! 16 Sőt, szándékosan húzogassatok ki a kévékből néhány kalászt, és szórjátok el, hadd szedje föl! De meg ne szidjátok!

17 Így szedegetett Rut a mezőn egész estig. Amikor kicsépelte, amit gyűjtött, majdnem egy vékára való árpa volt.

18 Fogta, és bement a városba. Megmutatta az anyósának, mennyit gyűjtögetett. Elővette, amit meghagyott, miután jóllakott, és odaadta neki azt is.

19– Hol gyűjtögettél ma? Hol szerezted ezt? -- kérdezte tőle az anyósa. – Áldott legyen, aki ilyen jó volt hozzád!

Rut elmesélte az anyósának, kinél dolgozott.

– Annak a férfinak, akinél ma dolgoztam, Boaz a neve – mondta.

20 – Áldja meg az Úr, aki nem vonta meg szeretetét az élőktől és holtaktól! – felelte menyének Noomi.

– Az a férfi az egyik legközelebbi rokonunk – tette még hozzá.

21 A moábi Rut azt felelte erre:

– Még azt is mondta nekem, hogy járjak a szolgálói nyomában, míg csak be nem fejezik nála az aratást.

22– Jól van, lányom, menj csak az ő szolgálólányaival! Nehogy másnak a földjén bajod essen! – felelte menyének, Rutnak Noomi.

23 Rut tehát Boaz szolgálólányaival maradt és szedegetett, míg be nem fejeződött az árpa és a búza aratása. Addig az anyósánál lakott.

### 3. fejezet

Noomi tanácsa

1 Anyósa, Noomi egyszer így szólt hozzá:

– Lányom, szeretném, ha békés otthonra lelnél! 2 Figyelj csak! Boaz, a rokonunk, akinek a szolgálólányaival voltál, ma éjjel árpát tisztít a szérűn. 3 Mosakodj meg, tegyél illatos olajat magadra, vedd föl a ruhádat, és menj ki a szérűre! De észre ne vegyen a férfi, míg be nem fejezte az evést és az ivást! 4 Amikor aludni megy, figyeld meg a helyet, ahol lefekszik. Aztán menj oda, takard ki, és feküdj a lábához! Ő majd megmondja neked, mit csinálj.

5– Mindent úgy teszek, ahogy mondod – felelte Rut.

6 Lement a szérűre, és mindent úgy tett, ahogy az anyósa megszabta.

7 Boaz evett, ivott, jókedvre derült, aztán ment, lefeküdt a gabonahalom szélén. Rut ekkor odalopódzott, kitakarta és odafeküdt a lábához.

Rut beszélgetése Boazzal

8 Éjfél tájban a férfi megborzongott, megfordult. És lám, egy asszony fekszik a lábánál.

9 – Te ki vagy? – kérdezte.

– Rut, a szolgálólányod – felelte ő. – Vedd szolgálólányodat szárnyaid alá, hiszen te vagy a legközelebbi rokonunk!

10 – Áldjon meg az Úr, lányom! – mondta Boaz. – Jóságodat most még inkább megmutattad, mint korábban, mert nem futottál fiatal férfiak, se szegények, se gazdagok után. 11 Most, lányom, ne félj hát, megteszek érted mindent, amit kérsz. Hiszen mindenki tudja népem kapujában, milyen bátor asszony vagy. 12 Az is igaz, hogy közeli rokon vagyok, de van egy még nálam is közelebbi rokonod. 13 Maradj itt éjszakára, és ha reggel meg akar váltani téged, jól van, váltson. De ha nem akarja vállalni érted a rokoni kötelezettséget, akkor, az élő Úrra mondom, én vállalom! Most feküdj le és maradj itt reggelig!

14 Így Rut visszafeküdt Boaz lábához napkeltéig. De fölkelt, mielőtt elég világos lett volna ahhoz, hogy az emberek fölismerjék egymást, mert Boaz azt mondta:

– Ne tudják meg, hogy egy asszony kijött hozzám a szérűre!

15 Aztán így szólt:

– Vedd csak le a válladról a kendőt, és tartsd ide!

Rut odatartotta, Boaz pedig belemért hat mérőnyi árpát és felsegítette a vállára. Aztán Rut visszament a városba. 16 Amikor hazaért, az anyósa megkérdezte:

– Hogy ment a dolog, lányom?

Ő pedig elmondta mindazt, amit a férfi megtett érte. 17 Aztán hozzátette:

– Ezt a hat mérőnyi árpát adta nekem, és azt mondta: „Nem menj vissza az anyósodhoz üres kézzel!”

18 – Maradj csak, lányom – felelte Noomi –, míg megtudod, hogyan dől el a dolog. Ennek a férfinak nem lesz nyugta addig, míg a végére nem jár ennek még ma.

#### 4. fejezet

Boaz tárgyal Noomi rokonával

1 Boaz odament a városkapuhoz, és leült. És lám, éppen akkor járt arra az a közeli rokon, akiről beszélt. Boaz odaszólt neki:

– Te, ott! Gyere, ülj ide!

A férfi odament, és leült. 2 Boaz odahívott tíz férfit a város vénei közül, és ezt mondta:

– Üljetek ide!

Ők is odaültek. 3 Boaz akkor így szólt a legközelebbi rokonhoz:

– Noomi, most, hogy visszatért Móáb földjéről, el akarja adni a szántót. Azt, amelyik fivérünk, Elímelek birtoka volt. 4 Gondoltam, tudnod kell erről, és szólok neked. Vedd meg az itt ülők, népem vénei előtt! Ha vállalod a rokoni kötelezettséget, vállald! De ha nem vállalod, mondd meg, hogy tudjam! Mert rajtad kívül nincs más közeli rokon. Utánad én következem.

Ő azt mondta:

– Vállalom.

5 De Boaz folytatta:

– Aznapi, amikor a szántóföldet megveszed Noomitól, a móábi Rutot, az elhunyt özvegyét is el kell vened, hogy az elhunyt neve fennmaradjon az örökségén.

6 A legközelebbi rokon azt felelte:

– Azt nem vállalhatom, mert azzal a saját örökségemet teszem tönkre. Vállald magadra megváltási előjogomat, mert én nem élhetek vele!

7 Azokban a régi időkben Izraelben úgy erősítették meg minden rokoni előjog vagy csere ügyét, hogy az egyik fél lehúzta a saruját, és odaadta a másiknak. Így zárták le az egyezséget Izraelben.

8– Vedd meg te magad! – mondta hát a legközelebbi rokon Boaznak, és lehúzta a saruját.

9 Aztán Boaz így szólt a vénnek és az egész népnek:

– Ti vagytok a tanúim, hogy ma megvettem Noomitól mindazt, ami Elímeleké volt, és mindazt, ami Kiljóné és Mahlóné volt. 10 Sőt, feleségül veszem a móábi Rutot, Mahlón özvegyét is. Így fenntartom az elhunyt nevét örökségében, hogy ne vesszen ki rokonai közül és városából. Ennek tanúi vagytok ma!

11– Tanúk vagyunk! – felelte az egész nép a kapuban a vénekkel együtt. – Adja az Úr, hogy ez az asszony, aki a házadhoz kerül, hasonló legyen, mint Ráhel és Lea, akiktől Izrael háza származik! Gyarapodj Efratában, neved legyen híres Betlehemben! 12 Utódodnak köszönhetően, akit majd az Úr ad ennek a fiatalasszonynak, házad váljon olyanná, mint Pérec háza, akit Támár szült Júdának!

Boaz feleségül veszi Rutot

13 Így vette el Boaz Rutot, aki a felesége lett. Bement az asszonyhoz, és az Úr megadta annak, hogy megfogadjon. Fiút szült.

14 Akkor ezt mondták az asszonyok Noominak:

– Áldott az Úr, aki nem hagyott most téged rokoni támasz nélkül! Legyen híres a neve Izraelben! 15 Ő legyen életed megújítója, aki gondot visel rád öregkorodban! Hiszen menyed szülte őt, aki szeret téged, és többet ér neked hét fiúnál.

16 Noomi pedig fogta a gyermeket, és ölbe vette. Ő viselte gondját.

17 Amikor a szomszédasszonyok nevet adtak neki, azt mondták:

– Fia született Noominak!

Óbédnek nevezték el. Ő lett az apja Jisajnak, Dávid apjának.

Dávid ősei

18-22 Ez Pérec családfája:

Pérec, Hecrón, Rám, Ammínádáb, Nahsón, Szalmón, Boaz, Óbéd, Jisaj, Dávid.